USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudkyně Veroniky Juřičkové a soudce Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **V. H. P.,** zastoupeného Mgr. Ing. Janem Klikem, Ph.D., advokátem, sídlem Karlovarská 87/130, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2022 č. j. OAM-101/LE-BA05-HA15-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2022 č. j. 57 Az 7/2022-18,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Dne 1. 8. 2022 neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. O mezinárodní ochranu žalobce požádal poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění a za účelem jeho provedení byl zajištěn. Uvedl, že v ČR chce zůstat napořád kvůli dětem. Žije zde již 14 let a má zde syna s dlouhodobým pobytem. Spoléhá na to, že syn mu bude pomáhat, až bude starý.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce u Krajského soudu v Praze. Namítal, že mu měl být udělen azyl z humanitárních důvodů, na území ČR má syna a hlavně družku.

[3] Krajský soud žalobu zamítl. Na podkladě konstantní judikatury uvedl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a lze jej udělit pouze v případech zvláštního zřetele hodných. Konečné posouzení je otázkou správního uvážení žalovaného, které podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu.

[4] Žalovaný odůvodnil neudělení humanitárního azylu tím, že případ žalobce není nijak mimořádný. Podotkl, že žalobce je dospělý, plně právně způsobilý, zdravý a práceschopný. Žalobcův syn je zletilý, má na území ČR dlouhodobé pobytové oprávnění za účelem zaměstnání, není tedy na žalobci nijak závislý. Toto odůvodnění soud považoval za dostačující, přesvědčivé a logické. Žalobce proti němu v žalobě ani nevznesl konkrétní oponenturu, pouze nekonkrétně tvrdil, že jeho případ je hodný zvláštního zřetele. Jeho situace však již na první pohled není porovnatelná s judikaturou uváděnými příklady zvláště těžce nemocných osob či osob pocházejících z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou. Pokud jde o žalobcovo soužití s družkou, tu žalobce ve správním řízení o udělení mezinárodní ochrany ani nezmínil. Logicky tak nelze žalovanému vytýkat, že ji nevyslechl či jinak její existenci nezohlednil. Žalobce absenci jakékoli zmínky o družce ve správním řízení zdůvodnil tím, že měl obavy, že družka bude postižena českými státními orgány, sám ale v žalobě připustil, že šlo o ničím nepodložené obavy. Nejde tedy o ospravedlnitelný důvod, pro který by měl soud připustit soužití s družkou jako nový azylový důvod předložený až ve fázi soudního řízení.

[5] Pro úplnost soud korigoval tvrzení žalovaného, že „*existence rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě*“. Dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele v rozhodnutí o mezinárodní ochraně je třeba zvažovat v kontextu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť ve výjimečných situacích by mohlo být již samotné neudělení mezinárodní ochrany v rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky, zejména s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Půjde však o zcela výjimečné situace, kdy si žadatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR. O nic takového v nyní posuzované věci nejde. Samotné soužití s občanem či občankou České republiky ani pobyt zletilého syna se samostatným pobytovým oprávněním na území ČR důvodem pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 14a odst. 2 písm. d), § 14 či jiného ustanovení zákona o azylu není.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[7] Stěžovatel nesouhlasí s posouzením soudu ohledně neudělení humanitárního azylu. Tvrdí, že na jeho případ lze nahlížet jako na případ hodný zvláštního zřetele. Zákonodárce neomezil aplikaci humanitárního azylu pouze na případy těžké nemoci žadatelů či humanitární katastrofy. Na území České republiky má stěžovatel družku (občanku ČR) a syna. Stěžovatel má za to, že v řízení o vyhoštění prokázal, že vyhoštění by bylo velkým zásahem do jeho soukromého a rodinného života. I jeho družka v rámci výslechu uvedla, že stěžovatelovým vyhoštěním by jí byla způsobena velká újma.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu byly dle jeho názoru vydány v souladu s právními předpisy. Rozsudek krajského soudu odpovídá i na kasační námitky. Životní situace stěžovatele není nijak mimořádná. K legalizaci pobytu je určen primárně zákon o pobytu cizinců.

[9] Vyjádření žalovaného s ohledem na shodnost jeho obsahu s dřívějšími stanovisky žalovaného Nejvyšší správní soud již nezasílal stěžovateli na vědomí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc rozhodovanou v řízení před krajským soudem samosoudcem, a proto se soud podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[11] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele". O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti nevznáší žádné právní otázky, které by nebyly judikaturou řešeny, byly řešeny rozdílně či by měly být vyřešeny jinak.

[13] Dle § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.* K tomuto ustanovení existuje dlouhodobě konstantní a bezrozporná judikatura.

[14] „Případ hodný zvláštního zřetele" je neurčitým právním pojmem, avšak vlastní rozhodnutí správního orgánu, zda humanitární azyl udělit či nikoliv, je výsledkem správního uvážení (rozsudek ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 60/2004-52). V rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„smysl institutu humanitárního azylu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní" azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofu, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu."*

[15] Nejvyšší správní soud také konstantně judikuje, že snaha o legalizaci pobytu v České republice z důvodu společného soužití s manželem, snoubencem, či za účelem založení rodiny je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu (viz

např. rozsudky ze dne 24. 9. 2003, č. j. 7 Azs 3/2003-36, ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004-60, či ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69).

[16] Z výše uvedených závěrů krajský soud správně vyšel a touto optikou rozhodnutí žalovaného posoudil. Nejvyšší správní soud proto neshledal žádné pochybení krajského soudu, natož takové, které by mohlo mít vliv na stěžovatelovo hmotněprávní postavení.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2023

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu